

Megnyugvás Krisztusban

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Ézsaiás 58:7-13; Máté 11:28-30; 12:1-2, 9-14;
Lukács 14:1-6; János 5:9-16

„Jöjjetek éhhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek (Mt 11:28, ÚRK).

„Krisztus a törvény élő megjelenítője volt. Soha életében nem hágta át a szent előírásokat. Amint végigtekintett a tanúskodó nemzetet, amely csak az alkalmat leste, hogy elítélhesse Őt, megcáfolhatatlanul mondhatta: »Ki vádol engem közületek bűnnel« (Jn 8:46)» (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 1990, Advent Kiadó, 235. o.)?

Jézus teljes élete a törvény, a Tízparancsolat értelmének visszatükrözése volt. Életével maga volt Isten törvénye az emberek között, emberi testben. Így életét tanulmányozva megtanulhatjuk, mit jelent a törvények megtartása, hogyan kerülhető el, hogy mindez csupán lélek és tartalom nélküli törvényeskedés legyen. Továbbá ezek között a törvények között ott a negyedik, a hetednap szombat is.

A héten, miközben folytatjuk *Máté evangéliuma* tanulmányozását, a szombattal kapcsolatban néhány vitatott igét is megvizsgálunk, illetve megnézzük, hogyan jelent meg Jézus életében a szombat parancsa. Mivel ha a törvény Isten jellemének kinyilatkoztatása, és ha Jézus megtestesítette azt a törvényt, akkor azzal, hogy megnézzük, Ő hogyan tartotta meg a szombatot, többet tudhatunk meg Isten jelleméről. Még fontosabb azonban, hogy megtanuljuk, hogyan rajzolódhat ki ez a jellem a saját életünkben.

KRISZTUS KÖNNYŰ IGÁJA

Mt 11:20-27 részében Jézus erős feddést mond néhány galileai városra, amelyek elutasították a szolgálatát. A dorgálást és az ítéletre való figyelmeztetést az teszi igazán félelmetessé, hogy ezeknek a városoknak komoly lehetőségük volt megismerni az igazságot. Jézus maga az Igazság (Jn 14:6), Ő jelent meg testben az ott lakók között. Azonban az sem volt elég, pedig sok csodát tett ezeken a helyeken (Mt 11:20); ők mégis megtagadták a megtérést. Bizonyára, mondta Jézus, ha „Sodomában történtek volna azok a csodák” (Mt 11:23, ÚRK), amelyek Kapernaumban estek meg, a város „mind e mai napig megmaradt volna” (uo.). Más szóval, ők rosszabbak voltak a sodomaiaknál.

Rögtön ezután, a 25-27. versekben Jézus imádkozik az Atyához, hálát ad neki és szól a kettőjük közötti szoros kapcsolatáról. Kijelenti azt is, hogy mindent, amije van, az Atyától kapott, ezzel rámutatva arra, miért olyan tragikus az, hogy ezek a városok elutasították Őt.

Olvassuk el Mt 11:28-30 verseit! Mit mond itt Jézus? Miért éppen itt mondja ezt, pontosan az előzőek után?

Miután elítéli a hitetlenséget és megerősíti Atyjához való közelségét, Jézus felajánlja mindenkinek, aki megfáradtnak érzi magát, hogy benne találjon nyugalmat. Más szóval, azt mondja az embereknek, hogy ne kövessék el ugyanazt a hibát, amit az Őt elutasítók elkövettek. Neki megvan a hatalma és ereje meg is tenni, amiről beszél, és azt mondja, hogy ha hozzá jövünk, nyugalmat találunk a lelkünknek. Szövegösszefüggésében olvasva a nyugalomban benne foglaltatik a béke, a megváltás bizonyossága és a remény, amit nem kaphatnak meg azok, akik megtagadják Őt. Mire gondol még Jézus, amikor azt mondja, hogy nyugalmat ad nekünk? Talán lustaságra? Hogy semmi nem probléma? Természetesen nem. Jézus nagyon magasra teszi a mércét, láthattuk ezt a Hegyi Beszédben. Azonban nem is arról szól a Jézussal való kapcsolatunk, hogy teljesen kikészüljünk. Amennyiben tanulunk tőle, igyekszünk követni és magunkra venni jellemét, sok küzdelemtől és problémától megszabadulhatunk az életben, nyugalomra lelve. Amint pedig látni fogjuk, ennek a nyugalomnak az egyik kifejezése a szombatünneplés.

Hogyan tapasztalod annak az ígéretnek a teljesedését, amelyet Jézus itt felajánl? Mit jelent az, hogy „szelíd és alázatos szívvel” kell hordanunk a könnyű terhet?

VITA A NYUGALOM NAPJA KÖRÜL

Amennyiben igaz lenne, amivel sok keresztény érvel, hogy Jézus eltörölte a hetedik napnak, a szombatnak a szentségét, mással helyettesítette, eltávolította, betöltötte (stb.), akkor vajon miért foglalkozott annyit azzal, hogyan kell megtartani a szombatot?

Olvaszuk el a következő verseket! Mely részeket vitatják ezekben az itt található jelenetekben és melyeket *nem*? Mt 12:1-2; Mk 2:23-28; Lk 14:1-6; Jn 5:9-16

Mivel Izrael babiloni fogságának az egyik oka az volt, hogy az izraeliták megrontották a nyugalom napját, a farizeusok mindent meg akartak tenni azért, hogy ez még egyszer ne történhessen meg. Ezért egész szabálygyűjteményt hoztak létre, belefoglalva, hogy mit szabad és mit nem lehet csinálni szombaton, így akarták megvédeni a nap szentségét. Milyen szabályokról van szó?

Meg lehet-e enni a tojást, amelyet a tyúk szombaton tojt? A farizeusok többsége szerint nem ehetjük meg azt a tojást, amelyet egy tojásért tartott tyúk szombaton tojt, mivel azzal, hogy a tyúk tojást rakott, lényegében dolgozott szombaton. Ha viszont a tyúkot nem ebből a célból tartották – hanem mondjuk a húsáért, étkezési célból –, akkor a tojás megehető, hiszen ebben az esetben a tyúk nem az elsődleges „munkáját végezte” szombaton. (Ezt egészítette ki egy ajánlás, amely szerint a tojásért tartott tyúk szombaton tojt tojását is meg lehet enni, amennyiben később levágják a tyúkot, amiért megtörte a szombatot.)

Megnézheted-e magad a tükörben szombaton? A válasz nem, mivel előfordulhat, hogy ősz hajszálat veszel észre a fejedben, kísértésbe esel, hogy kitépd azt, ami már aratásnak minősül, ez pedig szombatrontás.

Ha tüzet fog a házad szombaton, kimentheted-e a ruháidat a házból? A válasz: csak egy öltözet ruhát menthetsz ki a házból. Ha azonban egy öltözetet magadra veszel, akkor még egy másikat is ki tudsz hozni. (Egyébként, ha tüzet fog a házad, nem kérhetsz meg egy pogány embert, hogy oltsa el, azonban, ha ezt kérés nélkül mégis megteszi, úgy minden rendben van.)

Lehet-e köpni szombaton? A válasz: sziklára igen, de a földre már nem, mivel ha oda köpsz, akkor az sár- vagy habarcskészítésnek is felfogható.

Megmosolyogtató lehet mindez, pedig a magunk módján mi is hasonlóan akarunk elkerülni problémákat, nemcsak a szombattal, de a hitünk számos más vetületével kapcsolatban is. Ilyenkor szem elől tévesztjük a fontos dolgokat, hogy a jelentéktelenekre fókuszáljunk, nemde?

JÉZUS VÁLASZA

Ilyen légkörben kellett Jézusnak végezni a szolgálatát: rideg és lehetetlen szabályokat követeltek meg a szombattal kapcsolatban, lerombolva a nyugalomnap eredeti célját. A szombatnak pedig olyan napnak kellett volna lennie, amelyen megpihen az ember a munkától, Istent imádja és a közösséget ápolja más hívőkkel, mégpedig olyan módon, amire nincs lehetősége hét közben. Ezen a napon a gyerekek tudhatják, hogy a szüleik sokkal többet lehetnek velük, mint a hét bármely más napján; amikor különleges örömet lelünk abban, amit értünk tett az Alkotó és a Megváltó.

Olvassuk el Mt 12:3-8 verseit! Mit válaszolt Jézus a farizeusoknak, akik néhez ígát akartak az emberek nyakába akasztani? Olvassuk el 1Sám 21:1-6 verseit! Miképpen jelenik meg a jézusi érvelés logikája ezen a helyen?

Jézus azt mondja el itt nekik, amit később sokkal erőteljesebben fejt ki (lásd Mt 23:23-24), hogy a lényegre irányítsa a figyelmüket. Felidézi a jól ismert történetet a menekülő Dávidról, aki megkapta és megette a szent kenyerek asztaláról azt a kenyeret, amelyet elvileg csak a papok ehettek volna meg. Dávid és csapata éhsége fontosabb volt ebben a helyzetben, mint egy szentélyhez tartozó rítus, amely egészen más célt szolgált. Ugyanígy Jézus és a követői éhsége fontosabb volt a szombatra vonatkozó emberi irányelveknél (például az aratásra vonatkozóan), amelyeknek egészen más célja volt.

Jézus a papok munkájára is felhívja a figyelmet, amit szombaton végeznek a templomban. Lehet szombaton szolgálatot végezni. Ugyanígy végezhetik a munkájukat Jézus és követői, mivel Jézus és az Ő szolgálata nagyobb a templomnál. Mindezzel Jézus sem itt, sem másutt nem mond semmi olyasmit, hogy a szombatot lazábban kellene megtartani, semmit nem vesz el az isteni parancsból. Megpróbálta felszabadítani az embereket, nem a szombat szabályai alól, hanem az értelmetlen kötöttségekből, amelyek aláásták a szombat igazi értelmét, mivel a szombat az egyik kifejezési módja annak a nyugalomnak, amely Krisztusban mint Teremtőben és Megváltóban van.

„Krisztus idejében a szombatot már annyira elferdítették, hogy megtartása inkább az önző, önkényes ember jellemét tükrözte, mint a szerető mennyei Atyáét” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 1990, Advent Kiadó, 231. o.). Vizsgáld meg magad és vedd fontolóra: Mit tehetnél, hogy cselekedeteid biztosan szerető mennyei Atyánk jellemét tükrözzék, nem pedig önkényes, önző emberi énedét?

GYÓGYÍTÁS SZOMBATON

Igen érdekes végigolvasni az evangéliumokat és látni a beszámolókbán, hogyan kerül újra és újra összeütközésbe Jézus a vallási vezetőkkel a szombat miatt. *Miért írta minden evangélista egyöntetűen - időnként több beszámolót - a szombat megtartása körüli vitákról Jézus és a vallási vezetők között, ha Jézus később eltörölte volna a szombatot?* Még érthetlenebbé válik az egész, ha azt is figyelembe vesszük, hogy az evangéliumokat sok évvel Jézus szolgálata után írták le. Habár megoszlik a tudósok véleménye a pontos dátumot illetően, legtöbbjük legalább 20-30 évvel Jézus halála utánra datálja az evangéliumokat. Így ekkorra, ha Jézus felváltotta volna a hetednapos szombatot a vasárnapra (ahogy általában érvelnek), elképzelhetetlen, hogy egy ilyen változás ne hagyott volna nyomot a Jézusról szóló beszámolókbán. Vagyis biztosra vehetjük, hogy a hetednapos szombatot Isten nem törölte el, nem változtatta meg, nem cserélte le, legalábbis az evangéliumokban található jézusi példa és parancsok alapján biztosan nem. Ellenkezőleg! Ha Jézus parancsaira és példájára hagyatkozunk, az evangéliumok azt mutatják, hogy a szombat folyamatossága és érvényessége töretlen.

Olvassuk el Mt 12:9-14 verseit! Mi a szakasz valódi mondanivalója, illetve miért válik vitássá, ha másként akarjuk értelmezni?

„Egy másik szombaton, ahogy Jézus belépett a zsinagógába, egy száradt kezű embert vett észre. A farizeusok mohón lesték, mit fog tenni. A Megváltó jól tudta, hogy ha szombatnapon gyógyít, törvényszegőnek tekintik, mégsem habozott, ledöntötte a szombatot elbarikádózó hagyományos követelmények falát. (...) A zsidóknál alapelvnek számított, hogy a jó cselekedet elmulasztása bűn, ha alkalom volna rá megtenni. Életmentést megtagadni - gyilkosság. Jézus így saját területükön fogta meg a rabbikat” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 1990, Advent Kiadó, 233. o.).

Amint az előző szombati incidens esetén, itt is azt szerette volna Jézus, hogy lássák az emberek a törvény magasabb rendű célját, azt a magasságot, amiről a hitből fakadó élet szól. Ezek az emberek minden szívfájdalom nélkül hagyták volna a beteg embert saját fájdalmával és szenvedésével, inkább, minthogy megtörjék a maguk alkotta szabályokat a szombatra vonatkozóan. E szabályok nyakatekertségét jól mutatja, hogy miközben kihúztak volna egy ökröt az árokból szombatnapon, nem szabadítottak volna meg egy embert a szenvedésétől ugyanazon a napon. Mennyire oda kell figyelnünk, nehogy úgy gyakoroljuk a hitünket, hogy az életellenessé váljon, hanem maradjon olyan, amilyen hitre Isten hívott el bennünket!

május 5.

A SZOMBAT MEGTARTÁSA

Amint egyértelműen láttuk az evangéliumokban, Jézus nem törölte el a szombatot. Inkább helyreállította, megszabadítva attól a teherrel, amit az emberek aggattak rá. Még évszázadok múltán is a nyugalom és az istencicsóítás napjaként ünnepelték a keresztények ezt a napot. Az V. századi történész, Socrates Scholasticus ezt írja: „A világon szinte minden gyülekezet megünnepelte a szent misztériumot (az úrvacsorát) minden hét szombatnapján, egyes korabeli beszámolók alapján az alexandriai és római keresztények mégis megtagadták, hogy hasonlóképpen cselekedjenek” (*Ecclesiastical History*. 5. köt., 289. o.). Nem kérdés tehát, miért rögzítették ezeket a feljegyzéseket az evangéliumokban: nem azért, hogy bárkit is eltávolítsanak a szombat megtartásától.

Olvassuk el újra Mt 12:12 versét, és figyeljük meg a kifejezést: „Szabad tehát szombaton jól cselekedni” (ÚRK). Mit kellene magába foglalnia a szombat megtartásának, nem csupán a közvetlen szövegösszefüggésben, hanem sokkal inkább szélesebb kontextusban, ahogy Jézus megfogalmazta?

Habár a zsidó törvények megengedték, hogy az életveszélyben lévő ember orvosi segítséget kapjon szombaton, Jézus még tovább ment. Olyan gyógyításokra is felhatalmazást adott, amelyekre egyéb napokon is sor kerülhetett volna. Ezeket észben tartva, nézzük meg, mit mond később Máté! „*Ennél fogva minden írástudó, aki megtanulta, milyen a mennyek országa, hasonló az olyan gazdához, aki öt és újat [kincseket] hoz elő kamrájából*” (Mt 13:52, ÚRK betoldással). Kétség kívül új kincseket is hozott Jézus a tanításában.

Olvassuk el Ézs 58:7-13 verseit! Hogyan segít hozzá az itt kijelentett igazság ahhoz, hogy megértsük, mit jelent igazán követni Jézust és a törvény elvei szerint élni, beleértve a szombat megtartását is? Mit kellene értenünk a „rések befalazója” kifejezésen, különösen a hármass angyal üzenet fényében?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Valaki azt mondta: „Akár vallásos, akár nem vallásos jó emberek viselkedhetnek jól, rossz emberek pedig rosszul. Ahhoz azonban már a vallás kell, hogy jó emberek gonosz dolgokat tegyenek.” Az 1600-as évek francia misztikus gondolkodója, Blaise Pascal híres figyelmeztetése szerint: „az emberek sosem cselekszik olyan gondossággal és olyan élvezettel a gonoszt, mint amikor valóságos meggyőződésből teszik ezt.”

Ezek a gondolatok némileg túlzóak, azonban sajnos van bennük igazság. Ez az igazság szintén megjelenik a heti leckénk mondanivalójában, a farizeusok és a szombat kapcsolatában. „Amikor Jézus azzal a kérdéssel fordult a farizeusokhoz, hogy szabad-e szombatnapon jót vagy gonoszt cselekedni, életet menteni vagy kioltani, saját gonosz szándékaikkal fordította őket szembe. Ők keserű gyűlölettel életére törtek, míg Jézus életet mentett, örömet okozott a sokaságnak. Jobb-e tehát szombaton ölni – ahogy titokban tervezték –, mint a beteget meggyógyítani, ahogyan Ő tette? Tisztességesebb dolog-e a szívben gyilkolni az Isten szent napján, mint minden embert úgy szeretni, hogy ez az irgalmasság cselekedeteiben jusson kifejezésre” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 1990, Advent Kiadó, 234. o.)?

MEGBESZÉLENDŐ KÉRDÉSEK:

1. Mit értett vajon azon Jézus, amikor azt mondta, hogy „*Irgalmasságot akarok és nem áldozatot*” (Mt 12:7, ÚRK)? A válaszodhoz vedd figyelembe a következő igéket is: Ézs 1:11-17; Hós 6:6; Mt 9:10-13!
2. Miért olyan hajthatatlan annyi keresztény Krisztus szombatjának tagadása kapcsán, amikor egyébként nagyon hűségesek és szeretik Jézust? Mit tehetünk azon kívül, hogy megmutatjuk nekik a Biblia igei bizonyítékait, ami esetleg nyitottabbá teszi őket a szombattal kapcsolatban?
3. Hogyan tartod meg a szombatot? Miként nyerhetnél a szombattartásból mélyebb és gazdagabb áldásokat?
4. Jézus azt mondta, hogy „*az én igám gyönyörűsége, az én terhem könnyű*”. Tedd fel magadnak a kérdést: hogyan tehetnéd könnyebbé a környezetekben élők terheit, az igájukat pedig elviselhetőbbé?

PÁSKULYNÉ KOVÁCS ERZSÉBET: TE VAGY A REND

Te vagy a rend,
Te vagy a minden.
Te vagy az örök,
Felséges Isten!
Te vagy az életben
maga az élet.
A mélység, magasság
nem volna Nélküled.
A nappal éjszaka
egymást váltogatva,
„legyen” szavad
körül kering áldva
szent Neved.
S a parányi ember-életek
léte, hosszabb Kezedbe tétetett.
Az égen fent a Nap és a Hold
minden váltáskor
Előtted hajolt.
A csillagok szép
fényből szőtt ruhája,
a tenger mély,
zúgó morajlása
Rólad beszél:
mily felséges zene.
Kezed által irt minden hangjegye.

Az általad teremtett mindenséget
láthatatlanul betölti a Lényed.
Az emberszív ha ki van tárva,
minden szavad féltve vigyázza.
- Az egész úton áldja szent Neved:
Hogy egyszer majd egy legyen Veled.